

207. Kisvarsány, MOL 37. számú lelőhely

(Szabolcs-Szatmár-Bereg megye) Sza

A lelőhely É-i felét még 2005-ben találtuk meg egy helyszínelés során, majd a MOL-gázvezeték beruházáshoz kapcsolódó terepbejárások derítették fényt arra, hogy a lelőhely a vasúti síntől D-re is folytatódik. Mindkét esetben jellegtelen őskori(?) és Árpád-kori edénytöredékek kerültek elő. 2008. június 24–26. között folytatott feltárásunkon mindössze 4 objektumot találtunk. A házat, a két gödröt és az árkot – a vártakkal ellentétben – császárkori leletanyag keltezte.

Munkatárs: Kiss László rajzoló.

PINTYE GÁBOR

208. Kisvárda, Aldi Áruház

(Szabolcs-Szatmár-Bereg megye) U, V, N, Kú

2008. július 28. és augusztus 29. között megelőző feltárást végeztünk az áruház építésére kijelölt területen, mely a 4. sz. főút és a sárospataki út által bezárt szögben, a TV toronytól D-re található.

Az agyagos talajú dombhát enyhén D felé emelkedik, K-ÉK felől mocsaras mélyedéssel szegélyezve. A közelmúltban a dombot D felé egyengették, ezáltal régészeti objektumok pusztulhattak el. Azért is lehetséges ez, mert az ásatás során azt tapasztaltuk, hogy egyes jelenségeket csak minimális humusztakaró fedett. Lelőhelyünk az Istvánovits Eszter által a TV torony É-i oldalán korábban folytatott feltárás (1993) folytatásának tekinthető.

A kutatás során 88 régészeti objektumot tártunk fel. Az újkőkori alföldi vonaldíszes kultúra településrésztéhez 2 ház, 22 gödör, 18 árok, 1 körárok és 1 cölöplyuk tartozott; a korai vaskorhoz 1 ház és 6 gödör. A 6. századi szláv jelenségek: 10 ház, 4 gödör, 5 sütőkemence, 1 cölöplyuk és 1 omladékréteg. Egy körárok valószínűleg újkori; további 5 gödör, 3 árok, 3 cölöplyuk nem tartalmazott leleteket, így korszakhoz való besorolásuk kérdéses.

Az újkőkori leletanyag kerámiája szerényen díszített: kevés bekarcolt minta mellett a körömcsípeses ékítmények jellemzik. Az állatcsontok és kagylóhéj mellett, jelentős mennyiségű obszidián és egyéb kovapengét, pattintékot, magkövet találtunk. A vaskori anyag kiemelkedő lelete egy majdnem ép, hasas, kétfülű edény. A díszkerámiát elsősorban kannelúrázták, míg a házi edényeken gyakoriak a bütyökdíszek. A szláv leletek túlnyomó többsége rossz minőségű, kézzel formált fazekakból áll. A házak kiemelkedő tárgyai a kérdéses funkciójú „agyagcipők”, melyeket szinte mindig a kemencék omladékában találtunk. A sütőkemencék túlnyomó többségét kőből építették.

Egy DK-ÉNy tájolású sírban a hátán fekvő váz mellett-alatt két 16–17. századi ólomgolyót leltünk. Közvetlen közelében egy melléklet nélküli sír érdekessége, hogy 3 halott maradványait tartalmazta: egy nagyjából ÉNy-DK tájolású vázon két DK-Ny irányítású váz fektetve. Az alsó és a középső vázak közül az egyiknek nem

volt koponyája, míg a másikat egy 8-as alakú körárok Ny-i fele bolygatta. A legfelső váz szabálytalan testtartása, és a temetkezések „tömegsír” jellege egy újkori harci cselekmény utáni gyors elhantolásra utalnak.

Munkatársak: Kiss László és Svéda Csaba rajzoló, Mester Andrea régésztechnikus, valamint Bacskai István.

JAKAB ATTILA – PINTYE GÁBOR

209. Kisvárda, Kiskert-dűlő

(Szabolcs-Szatmár-Bereg megye) A

2008. február 11-én helyszíni szemlét végeztünk a területen. A területtől D-re, a TV-torony mellett korábban már ásott Ivánovits Eszter. Ezen a korábban részben megkutatott területen nem, de ettől É-ra találtunk egy avar kisszívjeget. A területen egyéb régészeti jelenséget nem tapasztaltunk.

Munkatársak: Nagy Márta, Bacskai István.

JAKAB ATTILA

210. Komárom, Lombos utca 10.

(Komárom-Esztergom megye) Ró

2008. július 1–3. között előzetes bejelentés alapján próbafeltárást végeztünk alapásást megelőzően. A 40 cm széles és 100 cm mély árokban több esetben egykor elplanírozott római kori leletanyag került elő. A 1. sz. személgödörben kerámiatöredékek (köztük terra sigillaták), állatcsontok, kisebb faszénmaradványok voltak. Innen került elő a barna jaspisból készült, finom vésetű gemma is, melyen valószínűleg egy ormányában pálmaágat tartó elefánt látható. Egy helyütt kb. 70 cm mélységben, mintegy 6 m hosszúságban kavicsos planírozást figyeltünk meg, másutt egy 140 cm hosszú faltöredék aljának 30 cm vastagságú maradványát. Több helyütt, a felső 40–50 cm-es rétegben nagyobb kövek voltak.

A leletek a Klapka György Múzeumba kerültek.

TRUGLY SÁNDOR

211. Komárom-Szőny, Vásár tér

(Komárom-Esztergom megye) Ró

2008. június 23. és július 18. között folytatódott a tervásatások az ELTE BTK Ókori Régészeti Tanszéke és a komáromi Klapka György Múzeum együttműködésében, Komárom város Önkormányzata és a Nemzeti Kulturális Alap anyagi támogatásával.

Célja az 1992 óta folyamatosan kutatott római kori lakóházak alaprajzának további tisztázása, ezen belül az I11, I12, J11 és J12 szelvények területén (64 m²) talált, átégett felületű objektum és környezetének meghatározása; továbbá a Vásár tér D-i zónájában, a Vásár tér 13. alatti ház építését megelőző 2005. évi feltárás során feltárt üvegműves műhely magasságában található római kori épületek kutatása a J40, J41 és K40 szelvények felületén (48 m²), a 2007-ben kutatott objektumokhoz kapcsolódóan. A lakóházak D-i, úgynevezett gazdasági